



## EKOLOŠKA I PRIRODNA KOZMETIKA:

*trendovi, rast i  
budućnost*





# SADRŽAJ



## INFO MAIL ADRESA:

eko.bubamara@gmail.com

## IMPRESSUM

Bubamara je tromjesečnik udruge Eko Liburnia.

### IZDAVAČ

Eko Liburnia

udruga za razvitak eko-turizma,  
ekološke poljoprivrede i zaštite  
okoliša

Jelačićev trg 1/III, 51000 Rijeka  
web adresa: [www.eko-liburnia.hr](http://www.eko-liburnia.hr)

### POKROVITELJ

Zadruga AgriBioCert

Veli Dvor 11, 51513 Omišalj  
web adresa: [www.agribiocert.hr](http://www.agribiocert.hr)

### NASLOVNICA:

[www.moyoway.com](http://www.moyoway.com)

### BROJ 6

Lipanj 2015.

## BORBA PROTIV NAMETNIKA

3 Biološka kontrola nametnika

## NOVOSTI

5 Znanstvena istina o bakteriji *Xylella fastidiosa*

6 Novi inovativni proizvod za pčele: šupljikava cigla

7 Glifosat u borbi protiv droge ubija nevine poljoprivrednike

8 Tlo: vrijeme je da prepoznamo njegovu važnost

## EKOLOŠKA PROIZVODNJA

9 Konsocijacija kultura: dobri i loši susjedi u biljnom svijetu

## NASLOVNICA

10 Tržište ekoloških proizvoda za osobnu njegu– trendovi, rast i predviđanja za budućnost

11 Istraživanje: zašto žene kupuju ekološke i prirodne proizvode i što od njih očekuju

12 Kako odrediti kvalitetu proizvoda za osobnu njegu?

14 Vodič kroz standarde za prirodnu i ekološku kozmetiku

15 Koja je razlika između prirodnih i ekoloških proizvoda za osobnu njegu?

## POLJOPRIVREDA U ZEMLJAMA EU

16 Može li ekološka proizvodnja spasiti neuravnoteženu rumunjsku poljoprivredu?

## IZ EUROPSKE UNIJE

18 Europska komisija odobrila korištenje novih GMO proizvoda unutar EU

19 Mađarska je prva država bez GMO-a

19 Nizozemska: nova sorta ekološki proizvedene rajčice

20 Reforma ekološke poljoprivrede: ništa od dogovora

## ZANIMLJIVOSTI

21 Zašto kupujemo samo estetski lijepo voće i povrće?

22 7 jednostavnih načina za povećanje populacije oprašivača

23 Nova prehrambena piramida– piramida zdravlja



## BIOLOŠKA KONTROLA NAMETNIKA

Biološka kontrola podrazumijeva kontrolu populacije nametnika pomoću njihovih prirodnih neprijatelja. Biološka kontrola je posebice važna za kontrolu populacije štetnih kukaca i grinja. Oblici i kralježnjaci također imaju mnoštvo prirodnih neprijatelja međutim, biološka kontrola tih životinja je manje poznata i teža za provoditi.

### VRSTE PRIRODNIH NEPRIJATELJA



Grabežljiva grinja tokom napada na crvenog pauka.

Prirodni neprijatelji se mogu uvrstiti u tri grupe kako slijedi:

#### Grabežljivci

Većina grabežljivaca je u stanju, tokom svog životnog vijeka, ubiti i pojesti veliki broj nametnika. U tu grupu spadaju razne vrste prica, vodozemaca, sisavca i gmazova. Što se tiče kukaca, najefikasniji su grabežljivci muhe, zlatooke, ose i kukci iz reda Hemiptera (polukrilci).

U tu grupu spadaju i pauci, jer se većina hrani isključivo kukcima, te grabežljive grinje koje se hrane crvenim paukom.

#### Paraziti

Parazit je organizam koji živi na ili unutar domaćina te se njime hrani. Kukci paraziti se mogu razviti unutar ili izvan tijela domaćina. Često se samo ličinke parazita hrane domaćinom.

Iako smo ovdje koristili termin „parazit“, pravi paraziti obično ne ubijaju svog domaćina. Vrste koje se koriste u biološkoj

kontroli ubijaju domaćina te je stoga pravilnije koristiti termin „parazitoidi“.

#### Patogeni mikroorganizmi

Korisni patogeni mikroorganizmi uključuju određene bakterije, gljive, nematode, praživotinje i viruse koji mogu zaraziti i ubiti domaćina. Populacije nametnika često budu drastično smanjene prirodnom pojavom patogenih organizama. Povrh toga, razni se patogeni mikroorganizmi mogu kupiti u formi mikrobioloških pesticida. Najpoznatiji su *Bacillus thuringiensis* ili Bt, granulovirusi i entomopatogeni nematodi.

#### PREPOZNAJTE PRIRODNE NEPRIJATELJE

Za provođenje efikasne biološke kontrole potrebno je pravilno identificirati nametnike te uspjeti raspoznati prirodne neprijatelje od nametnika.

Pažljivo promatrajte grinje i kukce na vašim biljkama kako biste mogli raspoznati njihove aktivnosti. Na primjer, često poljoprivrednici misle larve osolikih muha (fam. *Syrphidae*) brkaju sa gusjenicama. Međutim, ako ih pažljivo promatrate vidjet ćete da se larve hrane lisnim ušima a ne biljkom.



Larva osolike muhe (*Syrphidae*).



Ako nađete grinje na vašim biljkama, promatrajte ih lupom. Grabežljive grinje su aktivnije od štetnih grinja, brže se kreću i nisu prisutne u velikim grupama.

## ZAŠTITITE PRIRODNE NEPRIJATELJE

Za održavanje prirodne populacije korisnih neprijatelja potrebno je primjenjivati poljoprivredne prakse koje neće štetiti korisnim vrstama. Zapamtite, otprilike samo 1% svih kukaca i grinja je štetno.

### Primjena pesticida

Važnost biološke kontrole postaje vrlo očita u situacijama kada primjena rezidualnih

[www.planetnatural.com](http://www.planetnatural.com)



pesticida širokog spektra djelovanja uzrokuje sekundarnu najezdu nametnika. Primjer takve situacije je dramatičan rast populacije crvenog pauka nakon primjene karbamata i organofosfata radi kontrole populacije gusjenica i ostalih kukaca.

Eliminirajte ili smanjite korištenje rezidualnih pesticida širokog spektra djelovanja kada god je to moguće.

Naime, karbamati, organofosfati i piretroidi ubijaju i prirodne neprijatelje. Obzirom na njihovo dugoročno djelovanje, ti pesticidi ne ubijaju samo korisne kukce i parazite koji su se nalazili na polju tokom prskanja nego i sve one kukce i parazite koji se nastanjuju na vašim usjevima nakon prskanja.

Neonikotinoidi i drugi sistemski insekticidi mogu otrovati prirodne neprijatelje i oprašivače koji se hrane peludom i nektarom. Prirodni neprijatelji koji uspiju preživjeti primjenu pesticida često razviju poteškoće vezane za reprodukciju i sposobnost hvatanja plijena.

Kada koristite pesticide, primjenjujte ih selektivno; ne prskajte cijelu biljku već samo one djelove gdje je koncentracija nametnika veća. Koristite insekticide koji djeluju

isključivo na određene organizme. Primjer takvog pesticida je *Bacillus Thuringiensis* (Bt) koji ubija samo gusjenice koje se hrane tretiranim lišćem.

### Kontrola mrava

Mravi se smatraju nametnicima jer se hrane mednom rosom koju proizvode lisnate uši i štitaste uši. Mravi štite te nametnike od prirodnih neprijatelja jer za njih ti nametnici predstavljaju izvor hrane. Mravi ponekad premještaju te nametnike s jedne biljke na drugu. Ako kontrolirate populaciju mrava, prirodni će neprijatelji uspjeti smanjiti populaciju nametnika.

Metode za kontrolu mrava uključuju na primjer postavljanje ljepljivih traka oko debla, postavljanje mamaca u blizini biljaka, itd.

### Upravljanje habitatom

Sadite razne vrste biljaka koje ne cvatu u isto vrijeme kako biste prirodnim neprijateljima osigurali utočište i stalan izvor hrane (nektar, pelud). Odrasle jedinke mnogih korisnih kukaca (čije se larve hrane nametnicima) se hrane isključivo peludom i nektarom. Stoga, iako je populacija nametnika značajna

[theaphidroom.wordpress.com](http://theaphidroom.wordpress.com)



moguće je uočiti pad u populaciji korisnih kukaca ako isti nemaju pristup dovoljnoj količini nektara i peludi.

(IZVOR: [www.ipm.ucdavis.edu](http://www.ipm.ucdavis.edu))



## ZNANSTVENA ISTINA O BAKTERIJI *Xylella fastidiosa*

www.citrolima.com.br



Pojava bakterije *Xylella fastidiosa* je pokrenula čitav niz glasina i pitanja o prirodi te bakterije i mogućim rješenjima. Sve veći broj pitanja te manjak odgovora je rezultirao

stvaranjem nesigurne i zbunjujuće atmosfere u kojoj poljoprivrednici više ne znaju što je istinito a što nije.

Povodom godišnjeg sastanka talijanske nacionalne akademije maslina i ulja, profesor Giovanni Martelli je odgovorio na čitav niz pitanja vezanim za podrijetlo bakterije, simptomima te mogućim rješenjima.

### Što je *Xylella fastidiosa*?

*Xylella fastidiosa* je gram- negativna bakterija sa molekularnim varijacijama prema kojima je moguće klasificirati istu u 4 podvrste.

Podvrsta koja je napala talijanske maslinike je *Xylella fastidiosa pauca*, podrijetlom iz Južne Amerike, koja inače napada agrume i kavu. Pojava te bakterije je, osim u Italiji, registrirana i u Iranu, Kosovu i Turskoj.

Bakterija uzrokuje smrt biljke jer se nastanjuje unutar provodnih tkiva biljke, gdje se množi, što rezultira začepljenjem tih kanala. Napad bakterije je, stoga, isključivo mehaničke prirode; nema dokaza o ispuštanju toksina i drugih potencijalno toksičnih supstancija.

### Je li *Xylella fastidiosa* glavni razlog naglog sušenja stabala? Kako dokazati uzročnu vezu između patogena i bolesti?

Već godinama znanstvenici cijelog svijeta temelje svoje studije o bolestima biljaka i životinja na Kochovim postulatima (*Kochovi postulati*: 1. *Isti mikroorganizam se javlja u svakom slučaju pojedine bolesti.* 2. *Spomenuti mikroorganizam se može izolirati na*

*umjetnim podlogama u laboratoriju.* 3. *Inokulacija mikroorganizma u zdravu pokusnu životinju može prouzročiti bolest.* 4. *Mikroorganizam se opet može izolirati na podlogama.*)

Na temelju gore navedenih postulata, započeti su pokusi o patogenosti bakterije *Xylella fastidiosa*. Na jedinkama u kojima je usađena (inokulirana) bakterija, pojavili su se simptomi. Također, znanstvenici su dokazali da kukac vektor (prijenosnik) *Philaneus spumarius* može zaraziti masline te izazvati slične simptome onima koji su se pojavili na maslinama zaraženim inokulacijom.

Profesor Martelli je izjavio da nije još moguće sa sigurnošću tvrditi da je *Xylella fastidiosa* jedini uzročnik naglog sušenja maslina ali je uvjeren da će se to uskoro moći dokazati.

### Je li moguće izliječiti biljke?

Nije moguće liječiti bilo kakve bakterioze na uzgojenim biljkama jer se na njima ne smiju koristiti antibiotici. I u slučaju da bi korištenje antibiotika bilo dopušteno, lokacija bakterije (u drvenim provodnim kanalima) bi uvelike otežala tretman i liječenje.

### Ako nije moguće izliječiti biljke, zašto neka stabala pokazuju znakove oporavka nakon primjene dobrih poljoprivrednih praksi?

Razvoj i napredak bolesti ovisi o raznim faktorima. Bakterije ne začepuju provodne kanale trenutno već postepeno. Zbog toga, moguće je da će se vegetacija na granama koje još uvijek imaju slobodne kanale i dalje razvijati.



Međutim, čim svi kanali budu začepljeni vegetativni rast biljke će stati što će dovesti do sušenja korijenja te, naposljetku, smrti biljke.

### Postoje li sorte maslina koje su otporne na bakteriju?

Trenutno ne postoje dokazi o sortama koje su otporne na bakteriju. Znanstvenici su, međutim, opazili razlike u odgovoru na bolest od strane različitih sorti maslina; neke su osjetljivije a neke tolerantnije. Na primjer, na sorti Leccino bolest je imala dosta blaže simptome u odnosu na ostale sorte. Znanstvenici se, stoga, nadaju, da će pronaći sortu koja je otporna na bakteriju.

### Koji su kukci vektori bakterije?

Iako na temelju bibliografskih podataka postoje razni kukci vektori, sperimentalni podaci su pokazali da je *Philaneus spumarius* jedini dokazani kukac vektor.

### Kojim se sredstvima možemo boriti protiv kukca *Philaneus spumarius*?



Kukac vektor *Philaneus spumarius*.

Kukac ima jednu generaciju godišnje. Ljeti nastanjuje masline gdje se hrani njihovom limfom. Na jesen, kukac polaže jaja na spontanoj vegetaciji, koja može biti i suha. U proljeće se iz jaja izležu nove jedinke. Obzirom da kukac polaže jaja i na suhoj travi, primjena herbicida nije efikasna u kontroli populacije tog kukca. Moguće je mehanički odstraniti spontanu vegetaciju kako biste uklonili jaja. Moguće je, također, primijeniti razna sredstva koja su dopuštena u ekološkoj proizvodnji.

(IZVOR: [www.teatronaturale.it](http://www.teatronaturale.it))

## NOVI INOVATIVNI PROIZVOD ZA PČELE: ŠUPLJIKAVA CIGLA



Šupljikava cigla za pčele je inovativni proizvod koji predstavlja idelano mjesto za gniježđenje pčela samica. Naime, registriran je nagli pad u populaciji pčela samica kao posljedica bolesti, gubitka habitata i povećanog korištenja kemikalija.

Njihova uloga oprašivača je iznimno značajna jer su odgovorne za otprilike 1/3 hrane koju jedemo i, stoga, predstavljaju ključnu ulogu za naš okoliš.

Cigla za pčele se može koristiti u urbanim sredinama gdje ne postoje alternativna mjesta za gniježđenje, bilo u sklopu zgrada ili u vrtovima. Pčele samice su bezopasne i neće vas ubosti ako ih ne zgnječite i uznemiravate. Čak i njihov ubod nije toliko bolan te, stoga, ne predstavljaju opasnost za djecu i kućne ljubimce.

Svaka cigla se sastoji od raznih šupljina gdje pčele mogu polagati jajašća i zatvoriti ulaz blatom ili vegetacijom. U proljeću se iz jaja razvijaju ličinke i cijeli se ciklus ponovno ponavlja.

Za više informacija o šupljikavoj cigli za pčele posjetiti web stranicu proizvođača: <http://greenandblue.co.uk/product/bee-brick/>.

(IZVOR: [greenandblue.co.uk](http://greenandblue.co.uk))



# GLIFOSAT U BORBI PROTIV DROGE UBIJA NEVINE POLJOPRIVREDNIKE



nypost.com

Kako bi se uništile plantaže kokaina u Kolumbiji, amerikanci koriste avione koji prskaju plantaže glifosatom. Međutim, često tokom tih operacija herbicid tvrtke Monsanto, završava i na životinje, ljude i poljoprivredne površine. No, amerikanci za to ne mare; u ratu protiv droge sve je dopušteno.

Avionima koji prijevoze herbicid upravljaju američki državljani jer- prema izjavama danim novinama Guardian- kolumbijci nemaju dovoljno iskustva i stručnosti za preciznu primjenu tog herbicida.

Već 20 godina SAD, uz dopuštenje kolumbijske vlade, zagađuje zrak i zemlju u Kolumbiji kako bi zaustavio proizvodnju kokaina. Povrh toga, ta se metoda nije pokazala učinkovitom u suzbijanju proizvodnje droge. Glifosat je uništio tisuće hektara poljoprivrednog zemljišta te zagađio vodu i zrak. Plantaže kokaina su premještene duboko u Amazonskoj prašumi gdje predstavljaju prijetnju za biološku raznolikost toga područja.

Poljoprivrednici znaju da će, u najboljem slučaju izgubiti sve svoje prihode a u najgorem slučaju oboliti i umrijeti. Već su evidentirane razne nuspojave u populaciji poput glavobolje, povraćanja, trovanja, spontanih pobačaja, ispadanja kose,

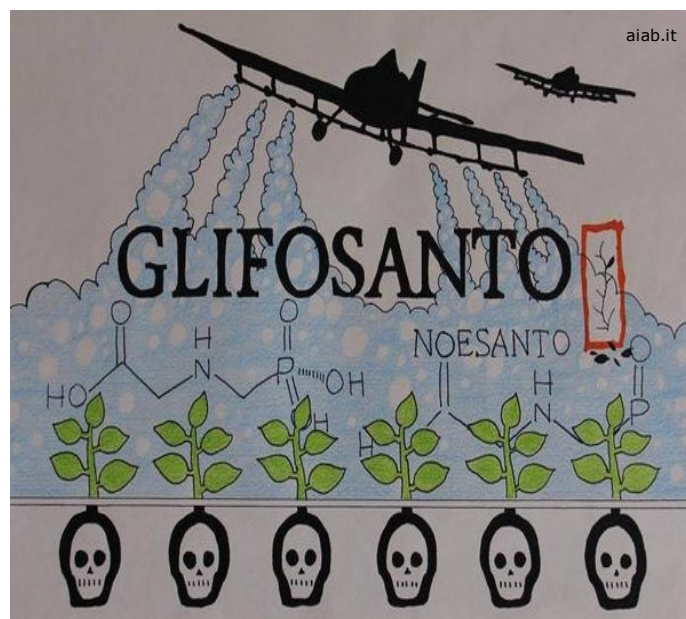
respiratornih problema, osipa, razdraženih očiju, raka pluća i psihičkih problema.

Otkad je Međunarodna agencija za istraživanje raka objavila da glifosat „vjerojatno može uzrokovati rak“, kolumbijsko Ministarstvo zdravstva je savjetovalo da se što prije prekine njegovo korištenje u ratu protiv droge.

Čak se i kolumbijski predsjednik Juan Manuel Santos slaže sa izjavama Ministarstva zdravlja te je naveo da je potrebno pronaći efikasnije metode koje će imati manje posljedice za okoliš i javno zdravlje.

Nacionalno vijeće za narkotike će se uskoro sastati kako bi donijelo odluku vezanu za primjenu glifosata. Upitno je da li će isti imati hrabrosti suprostaviti se SAD-u te uvesti zabranu za taj herbicid.

(IZVOR: aiab.it)





# TLO: VRIJEME JE DA PREPOZNA MO NJEGOVU VAŽNOST



Svake se minute izgubi količina tla jednaka 30 nogometnih igrališta. Kako bi privukla pažnju na zdravstvene uvjete naših tla, Opća skupština UN-a je proglasila 2015. godinu Međunarodnom godinom tla.

www.soils.org

2015  
International  
Year of Soils



Prema riječima Organizacije za prehranu i poljoprivredu (FAO) degradacija trećine svjetskih tla je posljedica

erozije, kompatacije, osiromašenja tla, onečišćenja i pretjeranog korištenja štetnih gnojiva.

21. travnja 2015. godine (Dan planeta Zemlje), predstavnik IFOAM-a, Gábor Figezky, je izjavio: „Ako ne počnemo brinuti za naša tla, doći ćemo do točke u kojoj nećemo više biti u stanju nahraniti svjetsku populaciju koja je u konstantnom rastu, nećemo moći održavati globalnu temperaturu ispod 2 °C i nećemo moći zaustaviti gubitak bioraznolikosti.“ Figezky je, također, nadodao kako bi se trebala cijeniti i prepoznati uloga koju ekološka poljoprivreda ima u očuvanju naših ekosustava i u zaštiti i poboljšanju naših tla.

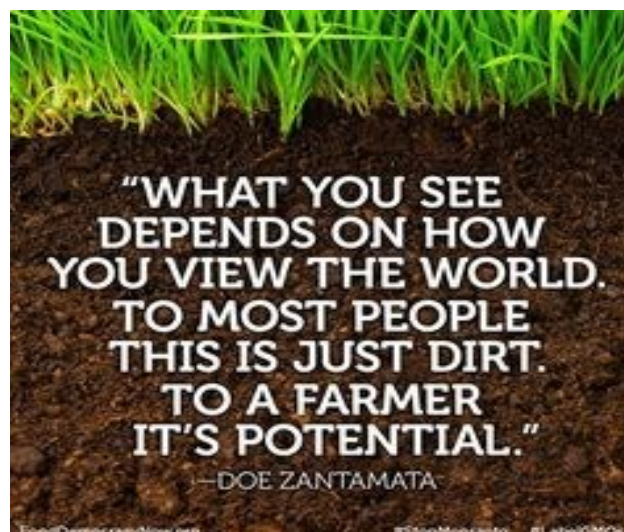
Prema riječima IFOAM-a, ekološki uzgoj za razliku od neekološkog, podrazumijeva ne korištenje proizvoda koji su štetni za tlo. Ekološka poljoprivreda omogućuje razvoj mikroorganizama u tlu, poboljšava plodnost tla, sprječava gubitak hranjivih tvari i vode

zahvaljujući značajnoj količini organske tvari i poljoprivrednim praksama te poboljšava otpornost tla na suše, poplave i degradaciju. Samo zdravo tlo može očuvati bioraznolikost i suočiti se sa rastućom potražnjom za hranom.

IFOAM poziva Organizaciju za prehranu i poljoprivredu (FAO), Program Ujedinjenih nacija za okoliš (UNEP), Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD), Fond za globalni okoliš (GEF), Svjetsku banku i UN-ov Zeleni fond za klimu na pokretanje programa kojima će se razviti tehnike ekološkog uzgoja osobito u ona područja koja su najosjetljivija na klimatske promjene.

Kako bi se razvila svijest o važnosti tla, Nature&More i IFOAM su organizirali manifestaciju „Celebrating Soil! Celebrating Life!“ koja će se održati u Kraljevskom Tropskom Institutu u Amsterdamu od 26. do 29. lipnja 2015. godine. Tokom manifestacije, poslovni ljudi, političke i spiritualne vođe će moći iznijeti svoja iskustva i ideje te predložiti planove za borbu protiv degradacije tla.

(IZVOR: aiab.it)



305927716147259.offertabs.com



# KONSOCIJACIJA KULTURA: DOBRI I LOŠI SUSJEDI U BILJNOM SVIJETU

www.almanac.com



Konsocijacija kultura (eng. *companion planting*) se može opisati kao uzgoj dvaju ili više biljnih vrsta u neposrednoj blizini kako bi iste pozitivno utjecale (veći prinosi, zaštita od nametnika...) jedna na drugu.

(eng. *intercropping*) ili se mogu saditi bez specifičnog rasporeda (eng. *mixed intercropping*).

Detaljnu tablicu sa svim biljkama možete preuzeti u PDF formatu na web adresi:

**[http://www.permaculturenews.org/resources\\_files/Poster\\_GDN\\_Com\\_Plant.pdf](http://www.permaculturenews.org/resources_files/Poster_GDN_Com_Plant.pdf)**

(IZVOR: [www.permaculturenews.org](http://www.permaculturenews.org))

Postoje različite vrste konsocijacija; u ovom članku ćemo se koncentrirati na konsocijacije povrtnih kultura.

U sljedećoj tablici možete pronaći listu biljaka koje se slažu i ne slažu:

Različite biljke se mogu saditi u redovima

BILJKA	DOBRI SUSJEDI:	LOŠI SUSJEDI:
Rajčica	mrkva, peršin, krastavac, luk, bosiljak	krumpir, krstašice, koromač, cikla
Mrkva	rajčica, salata, luk, menta, rotkva, grašak, grah	kopar
Krstašice	luk, cikla, špinat, salata, grašak, krumpir, aromatične biljke, celer	rajčica, češnjak, jagoda
Patlidžan	grah, krumpir	
Krumpir	grah, cikla, salata, grašak, krstašice	rajčica, krastavac, celer, suncokret
Salata	mrkva, rotkva, jagoda, krastavac, grah, cikla, mrkva, grašak, krstašice	peršin
Krastavac	grah, kukuruz, grašak, salata, rotkva, krstašice	krumpir, aromatično bilje
Grah	većina povrća i trava	luk, češnjak
Tikvice	kukuruz, mažuran	
Vinova loza	dud, rajčica, suncokret	



# TRŽIŠTE EKOLOŠKIH PROIZVODA ZA OSOBNU NJEGU – trendovi, rast i predviđanja za budućnost



www.growingagreenfamily.com

Ekološki proizvodi za osobnu njegu su proizvedeni od prirodnih biljnih sastojaka čija prerada ne šteti okolišu. Proizvodi uključuju proizvode za njegu tijela i lica, kreme za zaštitu od sunca, šampone, boje za kosu, zubne paste, šminku i dezodoranse. Svi ekološki proizvodi za osobnu njegu ne sadržavaju sintetičke kemikalije poput parabena, ftalata, naftnih derivata i aluminijskih soli.

U svijetu postoje razni regionalni (ICEA, Soil Association, BDIH, OASIS, NPA; Ecocert, Cosmebio, NSF) i međunarodni standardi (Cosmos, NaTrue) za certifikaciju prirodne i ekološke proizvode za osobnu njegu.

Potražnja za ekološkim proizvodima za osobnu njegu je posljedica sve veće zabrinutosti potrošača o vlastitom zdravlju i opasnosti sintetičkih kemikalija.

Naime, dokazano je da su određene bolesti posljedica korištenja sintetičkih proizvoda za njegu tijela. Stoga, potrošači preferiraju ekološke proizvode za koje su sigurni da ne sadržavaju toksične sastojke te da nisu štetni za okoliš.

Mana ekoloških proizvoda u odnosu na sintetičke je kraći rok trajanja. Naime, sintetički proizvodi sadržavaju razne

konzervanse kako bi se očuvala njihova učinkovitost a ti se konzervansi ne smiju koristiti u ekološkim proizvodima. Trenutno ekološki proizvođači kozmetike pokušavaju pronaći alternative sintetičkim konzervansima kako bi produljili rok trajanja svojih proizvoda.

Na primjer, firma „Aubrey Organic“ je razvila konzervans od ekstrakta sjemenka grožđa i vitamina koji učinkovito produljuje rok trajanja ekoloških kozmetičkih proizvoda.

Najprodavaniji ekološki proizvodi za osobnu njegu su proizvodi za njegu kože. Predviđa se da će tržište ekoloških proizvoda za njegu kože i dalje rasti zbog sve veće zabrinutosti potrošača o zdravlju vlastite kože.

Drugi najprodavaniji ekološki proizvodi za osobnu njegu su proizvodi za kosu. Rast u prodaji tih proizvoda je posljedica razvoja novih proizvoda i povećanja distribucijskih kanala.

Ekološka kozmetika, također registrira konstantan rast u prodaji. Rast u prodaji ekološke kozmetike je posljedica sve većih ulaganja u taj sektor od strane velikih industrija koje ili pokreću vlastitu liniju ekološke kozmetike ili kupuju tvrtke koje proizvode ekološku kozmetiku..

Tržište ekoloških proizvoda za oralnu higijenu nije još doživjelo značajni rast. Međutim, predviđa se da će razvoj novih proizvoda i sve veća zabrinutost za oralnu higijenu dovesti do rasta tog tržišta u budućnosti.

(IZVOR: [www.transparencymarketresearch.com](http://www.transparencymarketresearch.com))



# ISTRAŽIVANJE: ZAŠTO ŽENE KUPUJU EKOLOŠKE I PRIRODNE PROIZVODE I ŠTO OD NJIH OČEKUJU



Nedavno je privedeno kraju istraživanje „Exploring the Territory of Natural & Organic Cosmetics“ (Istraživanje područja prirodne i ekološke kozmetike) koje je analiziralo razloge zbog kojih se potrošači odlučuju za prirodnu i ekološku kozmetiku, što od nje očekuju i što o njoj znaju.

Rezultati istraživanja su predstavljani na Europskom parlamentu u studenom 2014. godine.

Organizacija NaTrue je odredila za provedbu samog istraživanja GfK Grupu, renomiranu organizaciju za istraživanje svjetskih tržišta.

Studija je obuhvatila i kvalitativne i kvantitativne metode istraživanja. Prva faza studije se fokusirala na dvije manje grupe žena s kojima su organizirani razni intervjui a druga faza je obuhvatila više od 900 žena kojima je poslana online anketa na ispunjavanje. Istraživanje se fokusiralo na žene od 25 do 65 godina iz raznih europskih zemalja- Francuska, Italija, Njemačka, Švedska, Poljska i Velika Britanija.

Izabrane su žene iz različitih socijalnih i profesionalnih krugova, od samohranih majki do domaćica, od studentica do nezaposlenih i umirovljenih žena.

Studija je pokazala da je 75% ispitanih žena svjesno da postoji razlika između prirodnih i ekoloških sastojaka.

9 od 10 ispitanih žena je izjavilo da ekološki i prirodni kozmetici ne bi trebali sadržavati GMO-e ili sintetičke sastojke.

## Kupovne navike

Pri odabiru proizvoda za osobnu njegu, žene najprije gledaju ako proizvod sadrži toksične sastojke (89% ispitanih žena). Ostali faktori koji utječu na odabir specifičnog proizvoda su moguće alergije (87%), miris/aroma (86%) i mogućnost recikliranja pakiranja/ambalaže (51%).

Većina ispitanika je potvrdila da pridaje veću važnost oznaci „prirodno“ u odnosu na oznaku „ekološko“.

Ispitane žene uglavnom kupuju prirodne i ekološke proizvode za njegu lica i tijela jer se isti dulje zadržavaju na tijelu te proizvode za bebe.

Šamponi i gelovi za tuširanje se odmah ispiru te, stoga, ispitanice pridaju manju važnost prisutnosti sintetičkih sastojaka u tim proizvodima.

Rezultati studije su pokazali da postoji razlika u kupovnim navikama žena iz sjeverne Europe i žena iz Mediteranskih država. Naime, u sjevernoj Europi žene su više fokusirane na same sastojke proizvoda, na njihov miris i boju dok žene iz Mediteranskih država pridaju veću važnost roku trajanja i pakiranju.



Općenito, studija je dokazala da još uvijek postoji određeni nivo neznanja vezan za svojstva koja moraju imati ekološki i prirodni proizvodi. Na primjer, znanstvenici su upitali žene da li smatraju da bi voda koja se koristi u proizvodima trebala biti certificirana. Prvi odgovor je bio pozitivan. No, nakon što su postavljena daljnja pitanja postalo je jasno da ispitane žene nisu uzele u obzir samu kvalitetu vode (da li treba biti izvorna voda, filtrirana voda, itd.). Nakon što se ispitanim ženama objasnila razlika u kvaliteti vode, žene su promijenile mišljenje te potvrdile da voda certificirana kao ekološka ili prirodna ne bi imala veću vrijednost u odnosu na konvencionalnu vodu.

### Zaključak

Studija je pokazala da postoje 3 vrste potrošača ekološke i prirodne kozmetike:

- 1) 35% ispitanika koristi te proizvode jer želi izbjeći toksične sastojke.
- 2) 45% ispitanika koristi te proizvode iz altruističkih razloga: očuvanje prirode, životinja i biljaka. U tu kategoriju spadaju uglavnom žene u dobi od 45 godina i više.
- 3) 20% ispitanika koristi te proizvode jer se uklapaju u njihov zdravi i prirodni životni stil. U tu kategoriju spadaju većinom žene između 25 i 34 godine.

Iako je izbjegavanje toksičnih supstanci glavni razlog zbog kojeg žene počinju kupovati prirodne i ekološke proizvode, daljnje korištenje tih proizvoda je vezano za pozitivna iskustva s istim. Također, žene smatraju da korištenjem tih proizvoda pomažu u očuvanju prirode te su stoga najbolji odabir za njih i za planetu općenito.

(IZVOR: [www.natrue.org](http://www.natrue.org))

## KAKO ODREDITI KVALITETU PROIZVODA ZA OSOBNU NJEGU?



Kako bi se odredila kvaliteta kozmetičkog proizvoda potrebno je uzeti u obzir razne čimbenike. Da vidimo koje su najvažnije točke na koje se morate fokusirati kako biste odredili kvalitetu i efikasnost proizvoda koje kupujete.

### 1. Kozmetički proizvod nije lijek.

Ne smijete koristiti kozmetiku kao lijek za bolesti kože; nerealno je očekivati da će primjena kozmetičkog proizvoda imati trenutne učinke na stanje vaše kože. Međutim, ako se radi o kvalitetnom proizvodu, dnevna primjena istog će pozitivno utjecati na zdravlje vaše kože te omogućiti vašoj koži da se sama „štiti“ od eventualnih patologija.

### 2. Aktivna tvar nije najvažniji sastojak kozmetičkog proizvoda.

Ne može se odrediti kvaliteta kozmetičkog proizvoda samo na temelju aktivne tvari. Naime, kao što smo već napisali, kozmetika nije lijek. Farmaceutske kreme inače sadržavaju samo jednu aktivnu tvar za koju se zna da je efikasna u liječenju specifične bolesti. Uz aktivnu tvar krema sadržava i sporedne sastojke koji su, u većini slučajeva, neaktivni.



Za razliku od farmaceutskih krema, u kozmetici ti sporedni sastojci igraju važnu ulogu jer pomažu aktivnoj tvari u postizanju cilja. Također, moraju sadržavati određena svojstva koja će pozitivno utjecati na stanje kože. Primjer takvog sastojka je maslinovo ulje.

To ne znači da su kozmetici bolji od lijekova. Razlika je u tome što se lijekovi primjenjuju u ograničenom vremenskom razdoblju (potrebno da se izliječi određena patologija) a kozmetici se primjenjuju bez vremenskih ograničenja jer njihov cilj nije izliječiti kožu nego očuvati njezino zdravlje.

### 3. Količine su važne

Da bi određeni proizvod bio učinkovit, važno je da isti sadrži značajnu količinu aktivnih tvari. No, kako odrediti količinu određenog sastojka u proizvodu?

U većini slučajeva etikete ne sadržavaju informacije o postocima aktivnih tvari unutar proizvoda. No, moguće je okvirno odrediti količinu na temelju liste sastojaka. Naime, sastojci koji se nalaze u većim količinama bit će navedeni na vrhu liste. Valja napomenuti da ovom metodom ne možete utvrditi realnu količinu sastojka jer ne znate postotke ostalih sastojaka.

Pri odabiru kozmetičkih proizvoda se, stoga, oslanjajte na onome što vam „govori“ vaša koža. Ako je proizvod kvalitetan vaša će koža to osjetiti.

### 4. Je li bolje stalno mijenjati proizvode ili koristiti uvijek iste?

Što se toga tiče, nema pravila. Iznimka su kreme koje koristite za tretman specifičnih kožnih mana i nedostataka. Naime, da bi učinak kreme bio djelotvoran istu morate koristiti određeno vrijeme.

### 5. Prirodno je bolje?

Odgovoriti na to pitanje nije jednostavno. Općenito, prirodno je uvijek bolje. Koža je prirodni sustav te je, stoga, uvijek bolje tretirati kožu

prirodnim sastojcima.

Međutim, nemojte postati fanatici prirodnog; kao što postoje prirodni sastojci koji su efikasniji od sintetičkih tako postoje i sintetički sastojci koji su djelotvorniji od prirodnih i pri tom njihova proizvodnja ne utječe negativno na okoliš.

### 6. Što znače oznake „prirodno“ i „ekološko“ na proizvodu?

Trenutno ne postoji zakon koji propisuje uvjete za korištenje tih naziva na etiketama proizvoda. Postoje međutim, razni privatni standardi koji određuju uvjete za proizvodnju prirodnih i ekoloških kozmetičkih proizvoda. Kupujte, stoga, samo one ekološke i prirodne proizvode koji su certificarni, jer je certifikat garancija da se radi o kozmetici čija je proizvodnja kontrolirana.

### 7. Jedina garancija o učinkovitosti proizvoda su klinička ispitivanja

Kozmetički se proizvod može definirati efikasnim kada se mane i nedostaci na našoj koži smanjuju i/ ili nestanu. Ali, kako možemo biti sigurni da je proizvod učinkovit prije nego što ga kupimo?

Pomoću rezultata kliničkih ispitivanja. Tvrdnja „dermatološki testiran“ nam samo ukazuje na to da je proizvod bezopasan, što ne

znači da je i učinkovit.

Potrebno je testirati proizvod na volontere i moraju se napisati točni podaci o nedostacima na koja proizvod djeluje. Na primjer: „Učinkovitost u smanjenju bora dokazana putem kliničkih ispitivanja.“ je rečenica koja nam daje garanciju da se radi o kvalitetnom i efikasnom proizvodu.

(IZVOR: [www.teatronaturale.it](http://www.teatronaturale.it))



blog.zenmed.com



# VODIČ KROZ STANDARDE ZA PRIRODNU I EKOLOŠKU KOZMETIKU

U Europskoj uniji, a i u ostatku svijeta, ne postoje zakoni koji definiraju prirodne i ekološke proizvode. U skladu s tim, izrađeni su razni privatni standardi i vodiči koji propisuju način proizvodnje i karakteristike prirodnih i ekoloških kozmetičkih proizvoda. Navest ćemo najvažnije standarde koji se primjenju unutar EU:

## Soil Association



[www.evergoods.com](http://www.evergoods.com)

Standard Soil Association-a predviđa korištenje 95% ekoloških sirovina za ekološke kozmetičke proizvode te 70% ekoloških sirovina za proizvode sa sastojcima ekološkog podrijetla. Standard dopušta korištenje sintetičkih konzervansa i određenih sirovina na bazi nafte. Zabranjeno je sulfatiranje i hidrogeniranje sirovina.

## BDIH



[survive.hu](http://survive.hu)

BDIH je njemačka grupa koja nastoji odrediti standarde za kozmetiku unutar prostora Europske unije. Njihovi su standardi malo stroži od standarda Soil Association-a jer predviđaju zabranu korištenja većine sintetičkih konzervansa te naftnih derivata. Međutim, za razliku od Soil association-a oni dopuštaju sulfatiranje i hidrogeniranje sirovina.

## Ecocert



[tech-nature.com](http://tech-nature.com)

Ecocert je francuska organizacija čiji su standardi izvorno urađeni za ekološku poljoprivredu. Njihovi su standardi dosta blagi i lako ih je udovoljiti. Zbog tog razloga postali su veoma popularni među proizvođačima

kozmetike.



[filternet.si](http://filternet.si)

## Cosmebio

Cosmebio je francuska udruga čiji članovi snažno vjeruju u korištenje ekoloških i prirodnih kozmetičkih proizvoda te su isti certificirani od strane neovisnog kontrolnog tijela. Udruga je član Cosmos-a (vidi dolje) te prvenstveno koriste standarde Ecocert-a.

## ICEA



[www.casual2000.com](http://www.casual2000.com)

ICEA je talijansko kontrolno tijelo za ekološku proizvodnju koje uostalom certificira i proizvodnju ekološke kozmetike. Njihovi su standardi objavljeni na njihovim web stranicama.

## Ecogarantie



[certisys.eu](http://certisys.eu)

Ecogarantie je komplet standarda koje je izradila organizacija iz Belgije. Fokusirani su na korištenje isključivo prirodnih sirovina.

## NaTrue



[www.rexcure.com](http://www.rexcure.com)

ORGANIC  
COSMETICS

NaTrue ima kao cilj izradu kompleta internacionalnih standarda za prirodnu i ekološku kozmetiku. Grupa je osnovana u Bruxelles-u.



## Cosmos

Kada su se počeli pojavljivati razni standardi za proizvodnju prirodne i ekološke kozmetike, netko je dobio ideju da ujedini sve te standarde u zajednički dokument. Stoga, gore navedene organizacije (BDIH, ICEA, Ecocert, Soil association, CosmeBio, Ecogranatie) su se sastale i izradile zajednički standard naziva COSMOS.

(IZVOR: [chemistscorner.com](http://chemistscorner.com) )



Znakovi ekoloških i prirodnih proizvoda certificiranim prema Cosmos standardu.

## KOJA JE RAZLIKA IZMEĐU PRIRODNIH I EKOLOŠKIH PROIZVODA ZA OSOBNU NJEGU?

Prirodni proizvodi za njegu tijela sadržavaju samo prirodne sastojke te je u njihovoj proizvodnji zabranjena uporaba sintetičkih supstanci. Sintetičke supstance se proizvode u laboratoriju i ne mogu se pronaći u prirodi. Međutim, moguće je stvoriti sintetičke verzije prirodnih sastojaka (poput vitamina E). Prirodni proizvodi općenito ne sadržavaju naftne derivate, parabene, sulfate, ftalate i sintetička bojila.

Glavna razlika između prirodnih i ekoloških proizvoda za osobnu njegu je ta da sirovine za ekološke proizvode moraju biti ekološkog podrijetla; to znači da se moraju proizvoditi bez korištenja sintetičkih pesticida i gnojiva te ne smiju sadržavati genetički modificirane organizme.

Često se na raznim proizvodima za osobnu njegu mogu pronaći pojmovi „vegan“ i „cruelty-free“ koji nisu povezani sa terminima „prirodno“ i „ekološko“. „Vegan“ oznaka se koristi za označavanje proizvoda koji ne sadržavaju sastojke životinjskog podrijetla. Međutim, „vegan“ proizvodi mogu sadržavati sintetičke



supstance i konzervanse te, stoga, ne mogu biti označeni kao „prirodni“. „Cruelty-free“ oznaka se koristi za označavanje proizvoda koji nisu testirani na životinjama. „Cruelty-free“ proizvodi ne moraju biti ekološki, veganski ili prirodni.

(IZVOR: [skin-care.yoexpert.com](http://skin-care.yoexpert.com))



# MOŽE LI EKOLOŠKA PROIZVODNJA SPASITI NEURAVNOTEŽENU RUMUNJSKU POLJOPRIVREDU?



Prema nedavnim podacima objavljenim od strane Eurostat-a poljoprivreda u Rumunjskoj je prilično neuravnotežena. Taj podatak nije iznenađujući. Naime, u proteklih 20 godina, poljoprivredne površine u Rumunjskoj su bile podređene značajnim promjenama i transformacijama zbog poljoprivrednih reformi koje nisu imale dugoročne vizije, špekulacija raznih biznismena iz cijeloga svijeta o cijenama poljoprivrednih proizvoda, proizvodnje koja je bila fokusirana na izvozu..i sve se to događalo u zemlji sačinjenoj uglavnom od seljačke klase.

Prema analizama Europske unije, Rumunjska je 8. poljoprivredna sila Europe te se procjenjuje da je njena poljoprivredna proizvodnja u 2014. godini iznosila 15.5 milijarde eura (1160 eura/ha). Poljska je bila jedina bivša komunistička zemlja koja je pretekla Rumunjsku sa proizvodnjom vrijednom 22.5 milijarde eura (1660 eura/ha). Na vrhu liste su se nalazile Francuska sa 70.5 milijarde eura i Njemačka sa 51 milijardu eura vrijednu proizvodnju.

Gdje je, stoga, ta neuravnoteža o kojoj se priča?

U Rumunjskoj biljna proizvodnja čini 73% ukupne proizvodnje, stočarstvo 26% te

poljoprivredne usluge 1%. Na drugom ekstremu se nalazi Irska gdje 70% ukupne proizvodnje čini životinjska proizvodnja, 25% biljna proizvodnja te 6% poljoprivredne usluge.

Većina vodećih zemalja pokazuje veću ravnotežu između biljne i životinjske proizvodnje te daje prednost poljoprivrednim uslugama, marketingu i preradi proizvoda, u odnosu na trgovanju sa nepakiranim, rasutim sirovinama.

## Certificirana ekološka proizvodnja spas za poljoprivredu

Predstavnici ekološkog biznisa u Rumunjskoj vjeruju da je ekološka proizvodnja univerzalno rješenje za rumunjsku



poljoprivredu zbog boljih cijena koje se nude za eko proizvode i zbog novih potpora koje je najavilo Ministarstvo poljoprivrede.



Prema tvrdnjama udruge BioRomania „Ministarstvo je odgovorilo na potrebe ekoloških proizvođača te dodao u program ruralnog razvoja 2014- 2020 i paket mjera za ekološki certificirane livade i pašnjake.“ Te bi nove mjere mogle potaknuti prijelaz poljoprivrednika na ekološku proizvodnju.

Prema najnovijim podacima 95% od ukupno 1700 ekološki certificiranih proizvođača čine stočari i većina njih posjeduje 2 do 5 krava te, u prosjeku, 5 hektara livada i pašnjaka. Postoji, međutim, jedna velika zapreka u provođenju te strategije.

Ekološka certifikacija je preskupa za većinu rumunjskih poljoprivrednika. I kad bi poljoprivrednici uspjeli naći sredstva za plaćanje certifikacije, rumunjska populacija si ne bi mogla priuštiti te proizvode zbog većih cijena. Stoga bi ti proizvodi završili na strana tržišta i njihova veća cijena bi pogodovala jedino trgovcima a ne samim poljoprivrednicima.

### „Malo je lijepo“ vs. „poljoprivreda debelih mačaka“



Postoji, potom, i potpuno suprotna retorika, osnovana isključivo na „ekonomskoj dimenziji“ poljoprivrednih gospodarstava. Prema toj retorici, Rumunjska poljoprivreda ne može napredovati zbog rascjepanog poljoprivrednog zemljišta. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede Rumunjska ima

oko 830.000 poljoprivrednih gospodarstva sa 1 do 5 hektara te otprilike 13.000 tvrtaka (većinom podružnica inozemnih kompanija) koje zajednički posjeduju 5 milijuna hektara poljoprivredne površine.

Međunarodni investitori konstantno upozoravaju rumunjsku vladu na nemogućnost ulaganja u poljoprivredna zemljišta obzirom da većina te zemlje nije navedena u javnim državnim registrima.

Vrijeme je da rumunjska vlada usvoji savjete bivšeg člana Europske komisije Daciana Ciolosa koji je izjavio „ Rumunjska bi trebala težiti izvozu prerađenih proizvoda, umjesto izvozu sirovina kako bi inozemni potrošači



imali priliku upoznati rumunjsku tradiciju i kulinarnost.“

Nažalost, trenutno je rumunjska poljoprivreda zapela na izvozu rasutog tereta što ima kao negativnu posljedicu i bijeg poljoprivredne radne snage u drugim zemljama EU.

(IZVOR: *arc2020.eu*)



## EUROPSKA KOMISIJA ODOBRILO KORIŠTENJE NOVIH GMO PROIZVODA UNUTAR EU

Europska komisija je odobrila korištenje 10 novih genetički izmijenjenih proizvoda u hrani za ljude ili stočnoj hrani te produljila prije izdano odobrenje za još sedam takvih GMO-a u hrani. GMO proizvodi uključuju: 3 sorte kukuruza, 5 sorti soje, 2 sorte uljane repice i 7 sorti pamuka.



**DON'T OPEN THE DOOR TO GMOS IN EUROPE**

Belgijski zastupnik u Europskom parlamentu, Marc Tarabella, smatra da je odobrenje od strane Europske komisije svojevrsna pozivnica za SAD. Naime, od 19 GMO proizvoda čak 11 je u vlasništvu Monsanto. Ostalih 8 je u vlasništvu DuPont-a (SAD), Bayer-a i BASF-a (Njemačka). Nadalje, Tarabella je izjavio da će se ponoviti ista situacija kao i sa TTIP-om (Transatlantskim sporazumom o trgovini i investicijama). Drukčijeg je mišljenja zastupnik Paolo De Castro, koji je izjavio da odluka Komisije dopušta državama članicama mogućnost zabrane uzgoja i prodaje GMO-a te takva odluka nema veze sa TTIP-om koji je isključivo trgovinski sporazum.

### Države članice će uskoro moći zabraniti GMO proizvode unutar svojih granica

U travnju je Europska komisija predstavila reviziju aktualnih propisa prema kojima odobreni GMO proizvodi mogu biti zabranjeni unutar država članica. Kako bi država članica izdala tu zabranu, mora imati opravdane razloge (rizici za ljudsko zdravlje, za okoliš i životinje).

Prijedlozi Europske komisije će biti

predstavljeni Europskom parlamentu i vijeću koji će ih morati odobriti.

### Kako se trenutno izdaju odobrenja za trgovanje GMO proizvodima?

Tvrtke koje žele trgovati GMO proizvodima unutar EU moraju podnijeti zahtjev nadležnom tijelu države članice. Zatim se zahtjev prosljeđuje Europskoj agenciji za sigurnost hrane (EFSA) koja mora ustanoviti da li postoji rizik za ljudsko zdravlje, životinje i okoliš.

Procjena rizika se provodi u suradnji sa znanstvenim organizacijama svih država članica.

Rezultati procjene se javno objavljuju te stoje na raspolaganju mjesec dana.

U roku od tri mjeseca, od datuma objave procjene rizika, Europska komisija izdaje odluku o odobrenju ili odbijanju autorizacije. Ta se odluka zatim prosljeđuje državama članicama i biva podložena glasanju. Ako se odluka ne može izglasati u određenom roku, Europska komisija ima pravo usvojiti odluku.

### Greenpeace: Juncker zauzeo stranu SAD-a i Monsanto

Franziska Achterberg iz Greenpeace-a je izjavila: „Odluka Komisije potvrđuje da Jean Claude Juncker nema nikakvih namjera približiti EU svojim građanima obzirom da preferira udovoljiti SAD-u i Monsanto. Juncker je otvorio vrata Europske unije gomili novih GMO proizvoda samo da bi udovoljivo američkim korporacijama. To su prvi rezultati TTIP-a.“

(IZVOR: [agronotizie.imagelinenetwork.com](http://agronotizie.imagelinenetwork.com))



## MAĐARSKA JE PRVA DRŽAVA BEZ GMO-a

Početak svibnja, dužnosnik Ministarstva poljoprivrede je izjavio da bi „Mađarska mogla biti prva država EU koja će uvesti nove odredbe Europske unije koje dozvoljavaju državama članicama uvođenje zabrane uzgoja genetički modificiranih usjeva.“

Nadalje, državni podtajnik Árpád Rácz je naglasio kako, osim uvođenja novih odredbi EU, Ministarstvo poljoprivrede radi i na novom sustavu etiketiranja koji će stupiti na snagu do kraja godine. Novi sustav predviđa korištenje oznake „bez GMO-a“ na mesu, ribi, jajima, medu i mlijeku ako ti proizvodi ne sadržavaju GMO-e i ako je stoka hranjena stočnom hranom koja ne sadrži GMO-e.

Árpád Rácz je, također, dodao kako je održavanje države bez GMO-a predviđeno u samom ustroju države te su vlasti dobile konsenzus većine neovisno o političkoj pripadnosti.

Mađarska vlada bi, također, htjela navesti i ostale države EU na tu odluku. Zbog toga je ministar

poljoprivrede Sándor Fazekas pokrenuo inicijativu „Alliance for a GMO-free Europe“.

Mađarska vlada je uvjerena kako je odluka o zabrani GMO-a jedina ispravna odluka, jer je jedini način da se mađarskim obiteljima osigura pristup sigurnim prehrambenim proizvodima te da se očuva bioraznolikost i kompetitivnost poljoprivrednog sektora.

(IZVOR: aiab.it)



## NIZOZEMSKA: NOVA SORTA EKOLOŠKI PROIZVEDENE RAJČICE

Potrošači u Nizozemskoj i Njemačkoj mogu konačno uživati u novoj sorti ekološki proizvedene rajčice naziva **Choco Tom**.

Nizozemski proizvođač Ruud van Schie je prvi proizvođač te ukusne rajčice čokoladne boje. Rajčica se prodaje u grozdovima kako bi se očuvao njen jedinstveni okus. Rajčica je slatka, bogate arome te su sočnost i struktura savršeno uravnoteženi.

Prema riječima Ruud van Schie-a, ekološka metoda proizvodnje pridonosi samom okusu rajčice: „Iako je potrebno više vremena za ekološki uzgoj rajčice, ista ima intenzivniju aromu jer joj je omogućen rast na prirodan način.“ Gospodin Ruud se već skoro 20 godina bavi ekološkim uzgojem rajčica i paprika. Fokusirao se, osim na proizvodnju ukusnih proizvoda i na održivost svojeg poslovanja. Naime, u suradnji sa Sveučilištem iz Wageningen-a, uspio je smanjiti potrošnju energije za 20%.

Više informacija o njegovom poslovanju možete pronaći na web stranici:

**www.natureandmore.com.**

(IZVOR: organic-market.info )





# REFORMA EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE: NIŠTA OD DOGOVORA



www.growswitch.com

Nedavno se održalo Vijeće ministara poljoprivrede svih europskih država, gdje se raspravljalo o novim mjerama za pojednostavljenje zajedničke poljoprivredne politike i fleksibilnosti mjera koje se odnose na „greening”. Što se tiče reforme ekološke poljoprivrede, obzirom države EU još uvijek imaju oprečna mišljenja vezana za istu, nije postignut nikakav dogovor.

Nove mjere za pojednostavljenje zajedničke poljoprivredne politike će stupiti na snagu krajem lipnja 2015. godine.

## **Ključna riječ: pojednostavljenje**

Što se tiče izravnih potpora, traži se veća fleksibilnost u odnosu na „greening”, raznolikost kultura i područja od posebnog ekološkog interesa.

Traži se i pojednostavljenje burokracije, uklanjanje dodatnih mjera za javne intervencije i skladištenje privatnih proizvoda. Također, traži se pojednostavljenje samog procesa odobravanja programa za ruralni razvoj te uklanjanje dodatnih zahtjeva tokom procesa odobravanja.

Očakuje se i povećanje kontrola temeljenih na procjeni rizika, veći oprez u kontrolama za „greening” te smanjenje sankcija u slučaju manjih nesukladnosti.

## **Države članice nisu postigle dogovor u**

### **vezi reforme ekološke poljoprivrede**

Reforma ekološke poljoprivrede će još morati pričekati jer Vijeće EU nije uspjelo postići dogovor oko važnih kontroverznih točaka poput učestalosti kontrola nad proizvođačima te granice za neautorizirane supstance.

Predsjednik Vijeća, Janis Duklavs, je izjavio da će se rad oko reforme ekološke poljoprivrede i dalje nastaviti dok se ne postigne dogovor. Phil Hogan je dodao da dogovor mora biti usklađen sa svim subjektima ekološkog sektora te da isti mora pojednostaviti propise i osigurati njihovu točnost.

Države poput Njemačke i Poljske žele odgoditi raspravu vezanu za reformu ekološke poljoprivrede za lipanj. Međutim, postoji rizik da će Europska komisija povući prijedlog reforme i početi raditi na drugu reformu, što bi dovelo do dodatnih kašnjenja u njezinoj provedbi.

### **Kritične točke reforme**

Italija podržava prijedlog o godišnjim kontrolama dok ostale države članice smatraju da se broj kontrola mora temeljiti na određene faktore rizika.

Što se tiče pesticida, Italija, Španjolska, Portugal, Češka i Belgija su podržale prijedlog Europske komisije da se prihvatljiva razina ostataka pesticida smanji na 0,01 mikrograma po kilogramu. S tim se prijedlogom, međutim, ne slaže Copa- Cogeca . Predsjednik Copa- Cogeca, Pekka Personen, smatra da bi taj prijedlog mogao obeshrabriti poljoprivrednike u namjeri da pređu na ekološku proizvodnju.

(IZVOR: [agronotizie.imagelinenetwork.com](http://agronotizie.imagelinenetwork.com))



## ZAŠTO KUPUJEMO SAMO ESTETSKI LIJEPO VOĆE I POVRĆE?

Naša želja za voćem i povrćem lijepog izgleda rezultira time što se svake godine tone i tone voća i povrća s manjim nesavršenostima baca u smeće.

Prema podacima Organizacije za prehranu i poljoprivredu (FAO) svake se godine u svijetu baci 1,3 milijarde tona voća i povrća i time se nepovratno gube i svi ekonomski (otprilike 400 milijardi dolara godišnje) i ljudski resursi koji su bili potrebni za proizvodnju istih.

Postavlja se, stoga pitanje, da li je prihvatljivo, pri odabiru voća i povrća, oslanjati se isključivo na estetske kriterije. Kako bi se smanjio gubitak hrane, potrebno je osvijestiti potrošače te usmjeriti ih na kupovini povrća i voća koja se ne bazira na površna estetska mjerila.

U tu svrhu, diljem svijeta se počeo razvijati pokret naziva „Ugly Food Movement“ (Pokret ružne hrane). Pokret se sastoji od raznih inicijativa i projekata čiji je glavni cilj smanjiti gubitak hrane.

U Njemačkoj, dva su projekta postala dosta popularna: „Culinary Misfits“- koji preprodaje voće i povrće koje bi se inače bacilo i „Ugly



Fruits“- koji poziva građane da uključe u svoju prehranu voće i povrće alternativnog izgleda.

U Portugalu zadruga Frutafeia se raznim inicijativama angažirala za spas tona voća i povrća koja ne poštuju određene estetske

kriterije; u Francuskoj lanac supermarketa 'Intermarche' je pokrenuo akciju „Inglorious fruits and vegetables“ kojom se nesavršeno voće i povrće prodaje sa popustom od 30%.

Prema podacima Agencije Ujedinjenih naroda, u industrijaliziranim zemljama se svake godine baca 220 milijuna tona hrane kao otpad. Ta je količina jednaka količini hrane koja se godišnje proizvodi u



subsaharskoj Africi.

Alarmirana tim podacima, Europska unija je proglasila 2014. godinu kao „europsku godinu brobe protiv bacanja hrane“ te pokrenula niz akcija za ukidanje propisa koji zabranjuju prodaju voća i povrća sa nesavršenostima. Cilj Europske unije je smanjiti za 50% količinu bačene hrane do 2025. godine.

(IZVOR: aiab.it)



## 7 JEDNOSTAVNIH NAČINA ZA POVEĆANJE POPULACIJE OPRAŠIVAČA



www.nationofchange.org

Meme Thomas, voditelj tečaja Honeybee Conservancy (Očuvanje pčela) u Rodale Institute-u i osnivač Baltimore Honey-a, tvrdi da postoji 7 jednostavnih načina kojima možete pomoći populaciji pčela i ostalih oprašivača na vašem području.

**1. Uključite u vaš krajolik biljke koje proizvode značajne količine nektara i peludi.** Fokusirajte se na biljke koje cvatu u krajem zime i prije proljeća (veljača- travanj) i tokom ljeta kada se obično pojavljuje nestašica nektara (lipanj- studeni).

**2. Odaberite biljke čiji cvjetovi imaju boju koja privlači pčele.** Pčele ne mogu raspoznati crvenu boju, stoga vam savjetujemo da koristite biljke sa bijelim, žutim, ljubičastim, narančastim i plavim cvjetovima. Također, posadite veći broj biljaka s istom bojom cvjetova na istom mjestu.

**3. Rješite se svih kemikalija (i onih koji su dopušteni u ekološkom uzgoju).** Herbicidi, insekticidi, pesticidi i umjetna gnojiva su iznimno štetni za pčele. Umjesto tih proizvoda, počnite primjenjivati poljoprivredne prakse koje ne uključuju prskanje biljaka raznim supstancama.

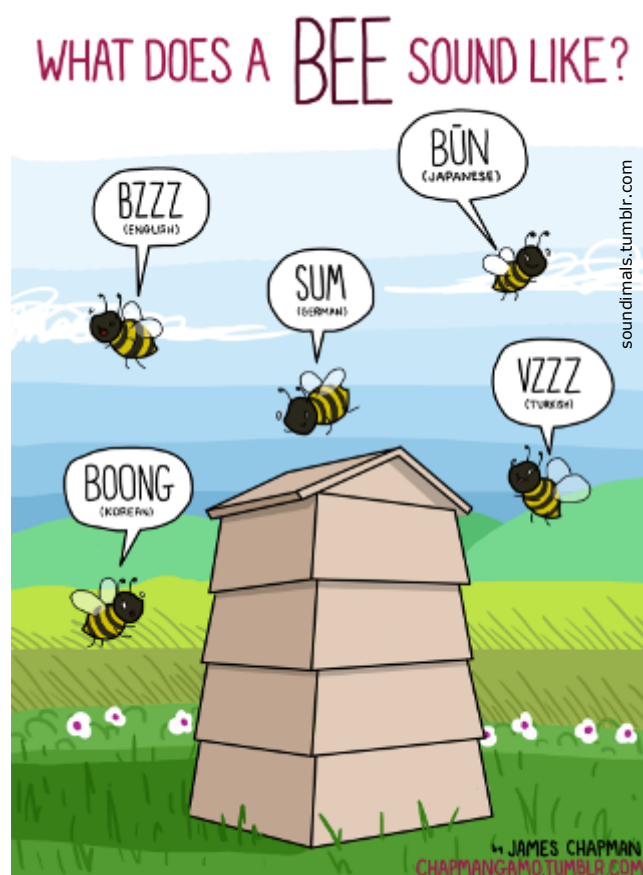
**4. Korovi su poželjni.** Bijela djetelina i maslačak predstavljaju značajan izvor hrane za pčele (nektar i pelud). Što je veći broj prirodnih izvora hrane za pčele to bolje.

**5. Osigurajte svježu i čistu vodu.** Postavite šljunčani sloj, čija visina mora biti malo iznad razine vode, u posudama za vodu i kadicama za ptice. Tako ćete pčelama osigurati sigurno mjesto za rehidriranje i odmaranje prije povratka u košnicu. Ako ne postavite šljunak u raznim posudama, pčele bi se mogle utopiti.

**6. Širite glas.** Potaknite svoje prijatelje, susjede i poznanike na primjenu ovih jednostavnih savjeta.

**7. Kupujte lokalno.** Kupujte što više proizvoda od lokalnih proizvođača koji primjenjuju prirodne metode i prirodne poljoprivredne prakse.

(IZVOR: [rodaleinstitute.org](http://rodaleinstitute.org))



soundimals.tumblr.com

by JAMES CHAPMAN  
CHAPMANGARD.TUMBLR.COM



# NOVA PREHRAMBENA PIRAMIDA – PIRAMIDA ZDRAVLJA



dietonhit.atspace.co.uk

Okusi se mijenjaju s vremenom...to je neizbježno. Slijedom sve većeg zanimanja za svjetske kuhinje i sve većeg broja informacija o nutritivnim vrijednostima namirnica, u našu smo prehranu počeli uvesti nove namirnice poput sojinog mlijeka, kvinoje i tofua.

Inspirirani tim promjenama u našoj prehrani, Nutrition Australia, australska organizacija koja se bavi edukacijom o prehrani, je odlučila ažurirati klasičnu prehrambenu piramidu kako bi osvijestila ljude i pomogla im u odabiru najboljih namirnica.

Nova prehrambena piramida se temelji (prva dva reda počevši od dna piramide) na potrošnji velikih količina voća, povrća, žitarica i mahunarki. Svi ti proizvodi biljnog podrijetla sačinjavaju otprilike 70% naše dnevne dijeta. Što se tiče žitarica, najbolji su odabir integralne žitarice (riža, kvinoja, itd.) te integralni proizvodi poput tjestenine, kruha i keksa.

Količina crvenog mesa je umanjena u odnosu na klasičnu prehrambenu piramidu. Naime, crveno meso se nalazi tek u trećem redu piramide skupa sa ostalim proizvodima životinjskog podrijetla poput ribe, piletine, jaja te proizvodima biljnog podrijetla poput oraha, sjemena i tofua. Svi ti proizvodi predstavljaju glavni izvor bjelančevina i drugih važnih hranjivih tvari poput željeza, vitamina B12, cinka, joda i nezasićenih masnih kiselina.

U istom redu se nalaze i proizvodi bogati kalcijem i bjelančevinama poput mlijeka, jogurta i raznih sireva. Svi ti proizvodi su bili

navedeni i u klasičnoj piramidi. Međutim, u novoj piramidi se uz te „stare“ proizvode nude i alternativni izvori kalcija i bjelančevina poput sojinog mlijeka i rižinog mlijeka.

Na samom vrhu piramide uvrštene su nezasićene masne kiseline koje su osnovne za održavanje našeg kardiovaskularnog sustava i mozga.

Piramida predviđa minimalan unos masti i šećera tipičnih za rafinirane proizvode. Naime, Lucinda Hancock iz Nutrition Australia je naglasila kako njihova piramida ne predviđa korištenje dodatnih šećera to jest onih koji se nalaze u tortama, bombonima te raznim napitcima. Prirodni šećeri su, međutim, dopušteni.

Kako bi se izbjegao nastanak kardiovaskularnih problema, potrebno je smanjiti i unos soli. Kupujte, stoga, samo one proizvode čija je koncentracija soli manja od 120 mg za 100 g proizvoda i nemojte dodavati sol tokom i nakon kuhanja. Kako biste smanjili količinu soli, koristite razne aromatične biljke i začine kojima ćete obogatiti okus vaših jela bez potrebe dodavanja soli.

Za kraj, vrlo je važno piti dovoljnu količinu vode, jer je voda nepohodna za razne funkcije u našem tijelu. Uvijek odaberite vodu umjesto raznih energetskih pića i sokova.

(IZVOR: *aiab.it*)



# HEALTHY EATING PYRAMID



*Enjoy a variety of food and be active every day!*

**Nutrition  
Australia**

© Copyright The Australian Nutrition Foundation Inc, 3rd edition, 2015

Nutrition Australia

Nova prehrabena piramida.